

NAPREJ

Glasilo jugoslovanske socialno demokratične stranke.

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan popoldne.

Uredništvo in upravljalništvo v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6, I. nadst. Učiteljska tiskarna.

Naročnina: po pošti z dostavljanjem na dom za celo leto K 42.—, za pol leta K 21.—, za četrt leta K 10.50, za mesec K 3.50. Za Nemčijo celo leto K 46, za ostalo tujino in Ameriko K 54.

Inserati: Enostopna petit vrstica 30 v; pogojen prostor K 1.—; razglasi in poslano vrstica po 60 v; večkratne objave po dogovoru primeren popust.

Reklamacije za list so poštne proste.

Posamezna številka 20 vinarjev.

Ali smo „podložniki“ ali „državljeni“?

Spominjam se anekdote, ki mi jo je povedal med vojno nek znanec.

Začetkom vojne so po Evropi internirali vse vprek. Posebne zasluge pa si je pri tem poslu iztekla Avstrija neblagega spomina, ki je smatrala za svojo sveto pravico, da spravi na varno svoje »podložnike« in tudi inozemce.

Nekega dne so pripeljali avstrijski rablji nekega Francoza, da ga spravijo na varno. Uradnik, ki ga je popisoval, ga je vprašal, kateri državi je podložen (sujet). Ko Francoz to sliši, ogorčeno odvrne avstrijskemu birokratu: »Jaz sem državljani (citoyen) francoske republike, pri nas ne poznamo podložnikov«.

Kaj je nato odvrnil avstrijski birokrat, tega se več ne spominjam. Najbrže se ni mogel načuditi tej razjarjenosti, bila mu je pač nerazumljiva. Avstrijski uradniki, to so pač posebne vrste ljudje. Ali sedaj jih vendar ni več! Da, imenoma jih ni več, ker so dobili ime narodnih držav, ki so nastale na tleh bivše monarhije, zato pa tembolj straši avstrijski duh med temi sedaj »narodnimi« uradniki. V svoji hierarhični podrejenosti navadno nimajo lastnih misli. V zaprašenih spisih so izgubili svojo duševnost. Njih življenje je kot životarenje mola, ki ti ob večernih urah priredi neopaženo iz kakega kota. Uloviš rjavo mušico in v roki med prsti ti ostane prah brez seka. Kot takšen med se mi zdi avstrijski birokrat. V svoji vzvišenosti je nezmožen vsake revolucionarne misli, kako šele dejanja. Avstrijski birokrat živi v misli, da je ljudstvo radi njega in ne narobe. Ne smemo tudi pozabiti, da avstrijski birokrat nikdar ne sprašuje po zmožnosti, ampak samo po »izpričevalu«. To je malik, pred katerim se klanja. Poleg tega ne smemo pozabiti, da se je plazil avstrijski birokrat pred »Veličanstvom habsburške hiše«, da je nosil to ime v svojem srcu kot amulet in ga izgovarjal kot ime božanstva. Ni se čuditi da se je navzel iz starih cesarskih patentov in reskriptov absolutistične in policijske Avstrije in iz podobnih zaprašenih listin visokega imena duha, ki ga izraža beseda: »podložnik«.

Dolga leta bodo še minula, predno se bomo otresli teh starih avstrijskih birokratov. Naša dolžnost je in to je dolžnost vseh naših sodrugov in sodruginj, da se bojujemo po vseh uradih proti temu birokratizmu in njih nosilcem, ne s surovostjo, marveč z odločnim in dostojnim nastopom. Ti naši birokratje so zrasi v takem miljeju in po večini se ne zavedajo tega, ker navadno nimajo pojma o demokratizmu.

Da se danes tako obširno bavimo z avstrijskim birokratizmom, vzrok temu je naredba celokupne vlade glede potovanja po Sloveniji in izven nje, proti kateri narediti je glasoval naš poverjenik sodrug Kristan.

Ta naredba ima namreč v § 2. naslednji nadpis: »Glede drugih podložnikov vse države SHS«. Dvomim, da je koncipiral to naredbo pristojni poverjenik, ker ne moremo verjeti, da bi se bil tako daleč spozablil in nazival »državljeni« države SHS podložnike, to ten bolj; ker vemo, da je dotični poverjenik pristaša stranke, ki je v svojem bistvu zelo moderna in zagovornica republiške vladavine. Ta velik pogrešek je najbrže zagrešilo uradništvo pristojnega oddelka. Nerazumljivo nam je samo, da vlada pri seji ni tega opazila. Značilno za vso našo javnost pa je, da nismo slišali nobenega protesta proti temu, da naziva »Narodna« vlada, ki ima svojo moč in svoj mandat od ljudstva, državljane države SHS »podložnike«.

Mnogo bo še dela, predno preobrazimo mišljenje naših ljudi. V malenkostih spoznavajmo bistvo duševnosti posameznika in celih narodov. Suženstvo se pretaka do krvi.

Milan Lemež.

Kaste in cunfci v — Jugoslaviji.

Prejeli smo in priobčujemo:

Ne v Indiji ali srednjeveški Nemčiji, ampak v Sloveniji začetkom 20. stoletja p. Kr., v času, ko je v slavni Franciji vojni minister — civilist in zbog tega Francija ni izgubila vojne; v času, ko so Nemčijo in Avstrijo upropastili

diplomirani državniki in kvalificirani diplomati; v času, ko slave demokratične države zmogostavje baš vsled tega, ker so vlada tam poklicani zastopniki ljudstva, od katerih ni nihče zahteval druge kvalifikacije nego sposobnosti. V takih časih toraj prihaja Društvo inženirjev v Ljubljani s takimi izjavami na dan, da se nehote vprašujemo, če je zlahki Sere-nissimus zapet od mrtvili vstal. Najvitalnejše vprašanje v teh resnih časih je po mnenju Društva inženirjev baš vprašanje, kakšne službe v državi bodo zasedli gospodje inženirji in kdo bo njihov šef. Kdor tega ne veruje, naj bere ono v visokem stilu pisano izjavo. Gledé imenovanja obrtnega nadzornika smo že dovolj glasno in jasno zavrnil glasen protest imenovanega društva. Pripomnimo samo še, da nismo več v stari Avstriji, kjer je n. pr. zasedel grof Kunigl. — ali se ga še spominjate gospodje? — visoko službeno mesto le vsled tega, ker je bil grof. Tudi med inženirji poznamo več Kuniglov: ti bi bili v največji zadregi, če bi si morali s svojimi inženirskimi zmožnostmi služiti ljubi kruhek; imajo pa dobre službice in lep avancement le na podlagi svojih grofovskih in baronskih plemiških pisem. In dalje, gospodje inženirji, če že glasno protestirate proti imenovanju obrtnega nadzornika, zakaj ne protestirate ravno tako glasno proti imenovanju rudarskega glavarja kakor tudi vodje uprave drž. montanističnih obratov katere službe so bile oddane poleg drugih brez razpisa.

Imenovanje rud. glavarja in vodje osrednje uprave državnih montanističnih obratov je izvršil Vaš poverjenik dne 2. I. t. I. (Uradni list št. XXV.); danes je pa že 14. I. in Vašega glavnega protesta še ni bilo slišati. Pa vendar ne zato ne, ker je bil na to mesto imenovan — predsednik Društva inženirjev? Obrtni nadzornik je bil imenovan dne 28. 12. p. I. in Vaš glasen protest datira baš iz istega dne. Kar naj velja za tega, veljaj tudi za predsednika in člane Društva inženirjev. Glede kvalifikacije ozirno tudi nekoliko na slučaj imenovanja gor. imenovanega vodje. Kvalifikaciji po Vaših normah je menda zadostil — ker ne protestirate; kako kvalifikacijo mu pa daje slovensko ljudstvo v Idriji, radi katerega so uradniki vendar tu, pove dovolj jasno nastopni citat iz »Slo-Naroda« z dne 11. I. t. I.: Do skrajnosti nas je presenetilo imenovanje našega starega neljubega znanca Mohorja Pirnata na važno mesto v rudarskem uradu. Na tako mesto sodi le čist značaj, ne pa nemškutarski avstrijski birokrat, ki se je družil le s peščico idrijskih Nemčurjev in Nemcev, ki je pomagal zadušiti na temelju denunciacij našo občinsko avtonomijo ter je bil skrajno nepriljubljen pri vseh slojih prebivalcev jugoslovanske Idrije!«

Tako kvalifikacije imenovani obrtni nadzornik gotovo ne bo dobil od delavcev, zaradi katerih sploh obstoja njegova služba. Po Vaši odobritvi pa prašal ne bo, kdor bo gledal na koristi ljudstva in ne na korist cunfta. Dalje si ne moremo kaj, da ne povemo jasno svojih misli tudi o autokratskem stališču, ki se zrcali v Vaši izjavi. Po naši sodbi Društvo inženirjev niti poklicano ni, dajati take izjave od sebe. Notranjo ureditev naše države, in sem spada tudi tehnična služba, bodo uredili poklicani zastopniki ljudstva po priznanih načelih demokracije; če bo treba bodo poklicali v sodelovanje strokovnjake in tedaj bo prišla na vrsto tudi inženirska organizacija. V ostalem so pa taki inženirji kot drugi učeni stanovi poklicani, da daje državi dobre uradnike, ne pa da diktirajo kar je v njihovem stanovskem interesu. V demokratični državi so izvršujoč organ zastopniki ljudstva, inženirji n. pr. pa poslušajo organi. Če se gospodje in Društva inženirjev ne morete sprijazniti s temdejstvom,

nam bo zelo žal; pomagati pa ne moremo, ker naše pomovanje o demokratizmu ne more narediti Vam na ljubo korak za 100 let nazaj. Ako bi obveljal Vaš nazor, potem je pač vsako društvo poklicano, da edino ono odloči, kaj sme in kaj ne sme vlada ukreniti. Da bi pri takih doktrinarnih razmerah država medlela pod pezo predpisov in naredb, ki bi služile samo v varstvo gotovih naslovov, kakor tudi pod do-ločili, kaj kdo sme in kaj ne sme, nam bo vsakdo rad verjel, četudi Vi morda ne. Da bi pa komu delali silo, kakor je baš inženirski stan v prejšnji Avstriji potiskal vse na stran, kar ni prisegalo na njegov prapor, tega ne bo in ne bo več! Z vašimi izjavami ste nas še o pravem času privedli do spoznanja, da se mora naša mlada demokracija čuvati noč in dan, da jo ne napade rjoveč lev starih naziranj in birokratske reakcionarnosti. Dobro bi tudi bilo, če se gospodje v Društvu inženirjev spomnite, na kak malo zakonit in nedemokratičen način ste prišli do monopoliziranja naslova »inženir«, seveda samo Vam v prid; v tem ste pač edini še celo v stari Evropi. Čudimo se, kako se upa n. pr. slavni Tesla brez tega naslova pošiljati v svet svoje epohalne izume, ko je vendar znano, da je na graški teiniki dobil dvojko in vsled tega zapustil Avstrijo; po Vašem mnenju bi se moral vsled tega udi-njati k večjemu za polirja ali risarja. Na svedu pač ni vse rečeno; Tesla je slaven, inženir in profesor pa, ki ga ni spoznal vrednega nositi naslov inženir, spi in trohni nekje v Gradcu brez slave. Ali ni tudi tukaj prilika za kako izjavo ali resolucijo? Sicer je pa navada ali razvada vseh društev, sklepati in pošiljati v svet resolucije; še celo društvo veterancev je dostikrat poslalo v momentih slavitve državnih temeljnih praznikov kako izjavo, ne sicer v Beograd, ampak na Dunaj. Še celo v tem se jasno kaže napredek našega časa: nekdanj Dunaj, Janes pa Beograd ...

S seje Narodne vlade SHS.

Št. 45. seje v Ljubljani z dne 13. januarja 1919.

Deželna vlada v Celovcu predlaga sporazumno z Dunajem, naj se prično pogajanja glede premirja in sicer v Gradcu dne 14. januarja 1919. Pri pogajanjih naj se razpravlja ne samo o vprašanjih vojaškega značaja, ampak tudi o gospodarski, prometnih in političnih vprašanjih. Dunajska vlada sporoča, da ona ne vodi vojaških akcij na Koroškem. Narodna vlada pritrdi predlogu, da se prično pogajanja za premirje dne 14. januarja v Gradcu in odpošlje tja kot vojaškega zastopnika majorja pl. Andrejko. Premirje se prične dne 14. januarja ob 8. uri zjutraj in se sme odpovedati s 24 urnim rokom. Po potrebi se bodo odposlali v Gradec tudi zastopniki oddelkov civilne uprave.

Deputacija organiziranega uradništva prosi, da se imenujeta dva njena člana, ki ju določi sama, za člana komisije za enotno ureditev uradniškega vprašanja, in predlaga kot taka profesorja dr. Jakobu Žmavca in davčnega nadupravitelja Maksa Lillega. Prošnji se ugoditi.

Na razgovor pridejo razna vprašanja glede prehrane. Ljubljanska aprovizacija ima samo 50 vagonov moke. Hrvaška noče nič poslati. Ker je pričakovati, da bo vojaštvo laže dobilo živila kakor civilna uprava, se sklenc, da naj se armada preskrbuje sama. V Beograd se pošlje ravnatelj žitno-prometnega urada Janko Jovan, da obvesti skupno vladu o pomanjkanju živil v Ljubljani, nakupi vsaj 200 vagonov žita ali moke in prosi Srbijo, da po možnosti odstopi nekaj živil, ki jih ji pošilja ententa čez Reko.

Po naredbi poverjeništa za kmetijstvo z dne 30. decembra 1918. (Uradni list št. 29, Naredba št. 226) je promet s plemensko živino in z živino v gospodarske namene v območju Narodne vlade prost; izvažati se sme taka živina samo z dovoljenjem Narodne vlade. Izvedelo se je, da se ta naredba razlaga napačno in da nekatera okrajna glavarstva dovoljujejo v velikem obsegu izvoz živine, ki se izvažuje v zasledeno ozemlje preko Reke in Loža. Zato se sklenu, da se ta naredba ukine in da spada plemenska živina zopet pod Vnovčevalnico, okrajna glavarstva imajo pa vsak izvoz strogo zadrževati.

Izvažajo se tudi druga živila iz Hrvaške preko mej Slovenije. Pred kratkim se je na zahtevo poverjeništa za prehrano ustavel v Mariboru tak prevoz živil, namenjen na Dunaj. Po dogovoru z Nemško Avstrijo je dovoljen izvoz živil iz Jugoslavije samo proti kompenzacijam v blagu. Narodna vlada odobrava postopanje poverjenika za prehrano in precizira svoje stališče, da so na slovenskih železnicah veljavna samo taka izvozna dovoljenja hrvaške vlade, ki se izdajo v soglasju z Narodno vlado ali pa jih izda skupna vlada v Beogradu.

Vsled zamenjavanja z osebo enakega imena s Koroškega se širijo po Hrvaškem kljub pojasnilu poverjenika dr. Tavčarja obrekljive govornice, češ da je dr. Tavčar špekulant z živil, ki je poslal na Hrvaško svojega sina, da nakupuje živila na lasten račun. Ker hoče dobiti dr. Tavčar proste roke, da nastopi brezobzirno proti takim lažnjivim vestem, poda demisijo kot poverjenik za prehrano. Narodna vlada demisije ne vzame na znanje, ampak izrazi poverjeniku dr. Tavčarju popolno zaupanje.

Ministerjalni tajnik dr. Josip Ferjančič se sprejme v službo Narodne vlade kot okrajni glavar in prideli poverjeništvu za notranje zadeve.

Sprejme se naredba o izpremembi lekarnarske takse.

V časopisju se objavljajo novice, ki poročajo o premikanju vojaštva in o številu naših čet, kar zamore škodljivo vplivati na potek bojev na Koroškem. Osebni napadi na posamezne častnike kršijo disciplino. Zato izda poverjeništa za notranje zadeve naredbo, s katero se uvede preventivna cenzura časopisja. Vsi časopisi se morajo dati eno uro pred razpošiljanjem pristojni politični oblasti v cenzuro.

Radi vojnega razmerja na Koroškem se uvede tudi cenzura za pisma, ki prihajajo v Slovenijo ali odhajajo iz nje. Taka pisma se morajo oddati na pošto odprta in morajo biti opremljena z naslovom pošiljateljcem.

Odobri se naredba poverjeništa za notranje zadeve, s katero se izdajajo predpisi zoper državi nevarna demonstrativna dejanja. Ta naredba se je sklenila radi tega, ker namerava Nemška Avstrija izvršiti volitve v narodno skupščino tudi v nekaterih krajih v območju Narodne vlade SHS v Ljubljani. Agitacija za te volitve bi znala zavzeti značaj hujškanja proti Jugoslaviji; zato se prepove v območju Narodne vlade v Ljubljani vsaka kakršnakoli udeležba ali sodelovanje pri volitvah v javnopravne zastoje tujih držav.

Andrej Jug, oficijal bivšega trgovskega ministrstva in vodja statističnega oddelka, se imenuje za vodjo statističnega oddelka v poverjeništvu za socialno skrb s prejemi IX. činovnega razreda 3. plačilne stopnje državnih uradnikov.

Odobri se naredba celokupne vlade o ustanovitvi »Začasnega občega pokojninskega zavoda za nameščence« s sedežem v Ljubljani, ker se nahaja »Občni pokojninski zavod za nameščence« na Dunaju izven območja Narodne vlade.

Okrajni glavar pri bivšem avstrijskem ministrstvu za uk in bogočastje dr. Milko Ljubec se sprejme v službo Narodne vlade v Ljubljani in dodeli poverjeništvu za uk in bogočastje.

Poverjenik za javna dela in poverjenik za trgovino in industrijo sta potovala v Trst, da se domenita z mednarodno prehranjevalno komisijo pod vodstvom Colonela Makintoshia in z italijansko okupacijsko oblastjo glede dobave nekaterih živil. Dobil sta zagotovilo, da dobi Slovenija v nekaj dneh 25 vagonov soli. Ententa je poslala za Jugoslavijo tudi 7 ladij drugih živil v vrednosti 35.000.000 dolarjev, ki so deloma že dospele v dalmatinska pristanišča. Poslala je tudi 8 ladij živil za Dunaj. Poverjenika bosta obširneje poročala o uspehu potovanja v prihodnji seji.

Politični pregled.

= **Odločitev pade na mirovni konferenci.** Ljubljana, 15. jan. (Lj. k. u.) Brezlično se poroča: Francoska vlada je nemškoavstrijskemu državnemu uradu za zunanje stvari odgovorila na protest zaradi zasedbe popolnoma nemškega ozemlja po čehoslovaskih četah, da je zasedba na temelju pogodbe za premirje mogoča; vendar pa se naposled odloci usoda zasedenih ozemelj končno šele na mirovni konferenci.

= **Bissolati za prijateljstvo z Jugoslavanima.** Rim, 15. jan. (Lj. k. u.) Z ozirom na govor Bissolatija v Milanu, kjer je izvajal med drugim, da je za Italijo potrebno, ohraniti prijateljstvo z Jugoslavanima, poroča sedaj »Popolo Romano«, da bo Bissolati v kratkem tudi v Rimu ponovil svoj govor, da pojasni svojim volilcem svoje ravnanje. Bissolati se namerava nato umakniti iz javnega življenja.

= **Bissolati govoril o Zvezi za ligo narodov.** Milan, 15. jan. (Lj. k. u. Brezlično.) Bissolati je dne 11. t. m. v Milanu izvajal v Zvezi za ligo narodov, da je potreba zveze narodov privedi k mirovnim pogajanjem že kot gotovo dejstvo. Sedaj pa nameravajo zmagovalci uporabljati metode prejšnjih zatirancev; s tem bi podaljšali vojno do vekomaj. Prispojitev Dodekaneza je naravnost zoper italijanske interese, ker bi ovirala Italija, da bi si pridobila med grškim prebivalstvom Albanije itd. prijateljev. Bissolati je uverjen, da bi Nemško Tirolsko, dežela Andreja Hoferja, Italiji pridobila le nevarno iredentizem. Ako tudi je Brenner najboljša strateška meja, so vendar tudi gore gorenje doline Adiče jako dobre meje. Bissolati bi rad čisto italijansko Reko zamenjal za Dalmacijo; razkrojeno italijansko prebivalstvo v Dalmaciji bi mogla varovati avtonomija. Italija mora biti dober sosed jugoslovanski državi, ki vendar že obstoji. Ako bi Italija tri narode, Nemce, Slované in Grke žalila, bi ji nedostajalo avtoritete, da bi s čistim srcem vstopila v ligo narodov, že za bivanja Wilsona v Rimu, je milanski »Secolo«, doslej izrazito imperialističen list, priobčil članek, ki se je jako ostro protivil Clemenceaujevi zvezni in koalicijski politiki in se ogreval za misel lige narodov. Tudi drugi italijanski listi se bolj in bolj odmikajo od Sonnina ali pa se vsaj izražajo previdno.

= **Pogovori za Banat.** Belgrad, 16. jan. (Lj. k. u.) Srbski vojni tiskovni urad poroča iz Bukarešte, da je dospel tjakaj francoski general Berthelot, ki je bival nekaj dni v Belgradu in vodil pogovore med srbskim in rumunskim vojaškim poveljstvom glede okupacije prepornega ozemlja v Banatu.

= **Italijanske protisrbske agitacije v Albaniji.** Split, 15. jan. (Lj. k. u.) Iz Kotora javljajo, da Italijani agitirajo po Albaniji čimdalje živahnije proti Srbom in Črnogorcem. Italijanski emisarji razdeljujejo živež in denar v svrhu agitacije. Večje albanske čete so že na poti proti Črni gori. Vodijo jih preoblečeni italijanski častniki.

= **Erdeljske pokrajine se priklonijo Rumunski.** Belgrad, 15. jan. (Lj. k. u.) Srbski vojni tiskovni urad poroča iz Bukarešte: Rumunski uradni list objavlja kraljev ukaz, s katerim se erdeljske pokrajine definitivno priključijo Rumunski.

= **Spor med Ukrajinci in Čehoslovaki?** Praga, 15. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča iz Žiline, da so Ukrajinci nepostavno zasedli mesto Mezö-Laborcze, ki je to stran demarkacijske črte in pripada čehoslovaški državi. Ukrajinci se pozivljajo, naj nemudoma zapuste mesto, ker bi se drugače proti njim nastopilo z orožjem.

= **Plenitve v Šleziji.** Tropava, 15. jan. (Lj. k. u.) Dunajski kor. urad poroča: Včeraj so se jeli v šlezjskem industrijskem ozemlju zbirati tolpe, in sicer v Vitkovicah in v Oberfran. Pr. tej priliki so oplenili tudi več trgovin. V Vitkovicah so aretirali 15 oseb in jih odvedli v Moravsko Ostravo.

= **Tiskovni zakon na Poljskem.** Iz Krakova poročajo: Notranje ministrstvo je izdelalo poljski tiskovni zakon po sledečih osnovnih točkah: 1. Odpravlja se način dovoljevanja dnevnikov in uvaja se le oglaševanje. 2. Posebni administracijski organi bodo izdajali za tiskarne posebna dovoljenja za tisk dotičnega lista. 3. List more vlada ustaviti, če bo njegov program v protislovju s kazenskim zakonikom in z zahtevami morale. 4. Med vojsko se ne sme objavljati — brez dovoljenja tozadevnih organov — poročil o premikanju ar-

mad ter o obrambnih sredstvih. 5. Mesto odgovornih urednikov se odpravi. Projekt priznava za ravnatelja lista le šefredakterja. 6. Za kaznjive članke bo klican na odgovor le glavni urednik lista: avtorju tega članka pa mora biti zagotovljena popolna neodgovornost za članek.

= **Poljaki zavojujejo dalje.** Nauen, 15. jan. (Lj. k. u. Brezlično.) Kakor poroča »Vossische Zeitung«, so Poljaki malone obkolili Bidgošč (Bromberg). Potem so osvojili Poljaki Rohrbuch, prvo postajo za Bidgoščem na prog. Bidgošč-Inovrazlav (Hohensalza), Poljaki stoje zatorej štiri kilometre pred Bidgoščem. Nemški artiljeriji in pehoti južno od Rohrbucha preti nevarnost, da jo savražniki zajamejo. Kolodvor Nakel na prog. Schneidemühl-Bidgošč je zaseden. Zato ima Bidgošč samo še zvezo proti Gdanskemu in Torunu.

= **Nemci so bežali iz Mitave.** Mitava, 15. jan. (Lj. k. u. Brezlično.) Nemške čete in baltška deželna bramba je dne 13. januarja zapustila Mitavo in se umaknila začasno v okolico Friedrichshof-Doblensko. V Tukumu in Talsnu so se ustanovila zastopstva boljševislov; prijeli so nemško-baltške prebivalce, kakor tudi bivše sodelavce nemške uprave. Železniški promet na prog. Mitava-Schaulen je ustavljen. Železniški obrat je omejen na prog. Muravjevo - Friedrichshof. Provizorna vlada ostane začasno v Libavi (zpadno od Rige).

= **Na Poljskem se boje upora v Šleziji proti volitvi v narodno skupščino.** Nauen, 15. jan. (Lj. k. u. Brezlično.) Po poročilih iz Gorenje Šlezije kažejo gotovi znaki, da se upro Poljaki na dan volitve, 19. januarja, proti izvršitvi volitve za narodno skupščino. Na Poljskem skupljajo čete, da podpro to uporno gibanje z vojaško silo.

= **Pogajanja za obnovev premirja.** Ljubljana, 16. jan. (Lj. k. u.) Iz Pariza poročajo brezlično: Štirje odposlanci ameriške vlade, in sicer admiral Benson, predsednik trgovske pomorske službe Holley, zastopnik finančnega ministrstva Davis in Sheldon kot namestnik Hooverja so dospeli v Trier, kjer so se sestali z maršalom Fochom. Potovanje je v zvezi s pogajanjmi zaradi obnovev premirja.

= **Republikanska obrambna četa.** Berlin, 15. jan. (Lj. k. u.) Dunajski kor. urad poroča: Svet narodnih poverjenikov je izdal naredbo, da se mora vse orožje oddati tekom 24 ur. Za protivnike je določena kazen do petih let in do 100.000 mark. Vse dosedanje ali snujoče se obrambne straže se združijo v skupno stražo pod imenom »republikanske obrambne čete«.

= **Francosi o mejah Francije.** Nauen, 15. jan. (Lj. k. u. Brezlično.) S Quai d'Orsay simpatizirajoča lista »Echo de Paris« in »Temps« priobčujeta skoraj enako glaseče se članke o francoskih mejnih zahtevah. V njih se izvaja, da je morala Francija leta 1815 odstopti Philippeville in Merienburg, ki varujeta ustje reke Oise, Luksemburg; Pariz stoji preblizu meje. Meja izza leta 1815 je meja premaganih in se mora sedaj izpremeniti.

= **Zasedanje francoske zbornice.** Pariz, 15. jan. (Lj. k. u.) »Agence Havas« poroča: Včeraj je bilo otvorjeno parlamentarno zasedanje. V senatu so zopet izvolili Dubosta, v zbornici pa Deschanela.

= **Razgovori bivših ruskih ministrov.** Haag, 15. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Pod predsedstvom kneza Lvova se vrši v Parizu v posebnih komisijah razgovori bivših ruskih ministrov in poslancev o gospodarskih, finančnih in političnih vprašanjih. Zdi se, da bodo to gradivo predložili mirovni konferenci. Ni izključeno, da bodo različni zastopniki zastopali ta vprašanja na konferenci. To bo potrebno, ko bodo ruske države organizirane. V prihodnjih tednih se pričakuje odločitev veseli.

= **Wilson ali Ljenin?** Curih, 12. januarja. Odstop italijanskega ministra Bissolatija, ki je za sedaj še podlegel nasilni vladni politiki, je združil socialno demokratično stranko v misli, zoperstaviti se namenom italijanskih nacionalistov, ki hočejo spraviti slovensko Dalmacijo in nemško Tirolsko pod italijansko kraljevino. Turati, eden najpomembnejših socialno demokratičnih voditeljev Italije, pozivlja deželo na odpor proti tej roparski nakani, polastiti se tujega ozemlja. »Vse eno je,« pravi Turati, »gre li tu za teritorialna načela ali pa za ona, ki jih je označil Wilson. Predvsem pa gre za vprašanje, bo-li izpolnila vojna vsaj del tistih volj, zaradi katerih so vedno opravičevali vojno pred ljudstvom, ali pa jih bo vojna zatajila. Naj se-li ves svet zdrobi na majhne kose, ali

se bo posrečilo, obvarovati njegov propad v enajsti uri. **Voliti je med poštenim, demokratičnim, trajnim mirom in svetovno revolucijo.** Kajti tudi za zmagovalca je mogoča dilema le v dveh simboličnih imenih: **Wilson ali Lenin.**

— **Demobilizacija angleške armade.** Lyon, 15. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad: Demobilizacija na Angleškem se nadaljuje. Vsak dan odpuste 4000 do 5000 mož iz vojaške službe.

Dopisi.

Sevnica ob Savi. V našem kraju že dva meseca ni moke, to se pravi, tisti, ki je nimamo, je že dva meseca nismo dobili, dasiravno imamo v svoji sredi mlin, — lastnik je Karlo Zupanc v Sevnici, — ki melje žito odkazano mu od Žitnega zavoda N. V. SHS v Ljubljani. Ta Žitni zavod ima tudi nalogo in pravico, potem glavarstva in župansteven nakazati in razdeljevati moko posameznim občinam. Ako smo tedaj že tolika časa brez moke, je iskati krivdo ali v pomanjku žita ali pa pri teh naših centralah, kakere smo si po prejšnjih vzorcih ustvarili in ki ne skrbijo za pravočasna nakazila za razdelitev moke. Vsled tega je prišlo pretečene dneve v našem kraju do znatnih nemirov. O priliki demobilizacije je namreč okrajno glavarstvo v Brežicah zaplenilo več vagonov žita, katerega so razni trgovci v Brežicah ponaročili takratnega štajerskega prehranjevalnega urada v Gradcu za visoke cene pod roko nakupili na Hrvaškem ter ga hoteli spraviti v Gradec, kar je bilo takrat povsem običajno. En vagon zaplenjenega žita je okrajno glavarstvo v Brežicah odkazalo mlinu Karla Zupanc, da ga zmeje. Ko je bila moka gotova, je dal Žitni zavod v Ljubljani Zupancu naročilo, da se naj blago dobičnim trgovcem v Brežicah na razpolago vrne. To se je zgodilo. Zupanc je moko na postaji Sevnica naložil kakor navadno, dorični brežiški trgovci, imena za enkrat zamolčimo, pa so na podlagi izvoznega dovoljenja našega komisarijata v Mariboru hoteli poslati moko v Gradec. Ljudstvo je to izvedelo. Nastalo je razburjenje. Vagon moke so ljudje kratkomalo »zaplenili«, najmočnejši so vdrli v voz in moko so razdelili prvokrat od kar pomnim, star sem 50 let, zastoj med ljudstvo. Došlo orožništvo je bilo preslabo za odločen nastop. No in ker se za dobrobit telesa rabijo še druge stvari, so šle množice tudi v trg Sevnico, da bi tam preiskovale trgovine s sladkorjem in »petrelcjo«. S kakšnim uspehom, se ne ve. Le to še naj svet izve, da so prišli na nedeljo ojačeni orožniški oddelki, polovili nekaj kolovodij in zadnjo besedo bodo seveda imela sodišča. Za enkrat bo baje tudi obsedno stanje proglašeno. Ker so takšni dogodki škandal in nesreča za naše ljudstvo, prosimo nujno, naj na eni strani pa naj ljudstvo ve, da ni nikakšen »frahft«, da bodemo le z redom in treznostjo prišli iz velikanskega nereda in zmešnjave, v katero smo pod nemško-avstrijsko vladno zagazili. Oni so štiri leta prodirali, kar gre hitro in lahko, nazaj naravnati in zdraviti, da je počasno in težko delo. Toraj pamet!

Dnevne vesti.

— **Shodi v Ljubljani se vrše v soboto,** ne v nedeljo kakor je tiskano na nekaterih vabilih. Dan, to je 18. januarja, je pravilen. Opozorjamo sodruge na to, da opozore povsod svoje tovariše na to pomoto.

— **V pojasnilo.** V naših noticah, ki so poročale o skoro neverjetnem sklepu občinskega sveta ljubljanskega glede razdelitve mandata, je padla tudi trditev, da je župan dr. Tavčar snedel dano besedo. Gosp. župan dr. Ivan Tavčar nam je pojasnil, da je sklep Narodne vlade in svoje zagotovilo, da dobe socialni demokratje od sedmih mandatov pet, predložil načelnstvu svoje stranke in klubu obč. svetnikov JDS v potrdilo, ali da je bil preglasovan in da se je sklenilo tako predlagati, kakor je to bilo potem izvršeno. Objavljamo to pojasnilo. — Pripominjamo, da je Narodna vlada v seji z dne 15. t. m. sklenila, da je sklep občinskega sveta ljubljanskega z dne 14. t. m. anulirati in da je zaukazati županu, da se ravna po tozadevnem sklepu Narodne vlade.

— **Anton Pesku.** Odgovorni urednik in lastnik »Jugoslavije« se pere. Bridko joka, češ, da ga »Naprej« osebno napada. No, gospod Pesek — Vi ste vendar odgovoren za pisavo »Jugoslavije« kot urednik, izdajatelj in lastnik — tedaj za vse, kar se v tem nečednem revolverškem listu piše. Če Vi izjavljate,

da niste niti pisali niti inspicirali one nečuvno žaljive novice v »Jugoslaviji«, ne menja ničesar na stvari, ker ste Vi kot odgovorni urednik odgovoren za vse, kar je v listu. Pozvali smo Vas takoj na odgovor, in sicer osebno kot onega, ki je podpisan na listu — ali izogibali ste se cel teden; menda ste iskali dokazov za svojo zlobno podtikanje. Ko smo Vas ponovno pozvali, ste še-le odgovorili, da Vam ni znano, če je to res, kar ste pred tednom dni zapisali kot sveto resnico. Povedati Vam seve moramo takoj, da ste nečeden časnikar, tako nečeden, da je treba odpljuniti, če se prebere Vaše časniške zagovore. Eto dokaza: Sam izjavljate, da Vam ni znano, da bi naše časopisje dobivalo kako podporo z Dunaja — v isti sapi pa pravite, da mi nismo pojasnili splošnega mnenja, ki menda trdi, da mi dobivamo denar od drugje. Čegava dolžnost pa je, da dokaže trditev, ki jo je izrekel? Gosp. Pesek — če ste pustili tiskati o nas kaj takega v svojem listu, morali ste to dokazati ali obžalovati. Vi niste storili ne enega ne drugega, ampak ste prišli še z novim sumničenjem! Zato ste nečeden človek! — Dalje: Glede Šusteršiču prodane tiskarne je stvar jasna. Polakomnili ste se Judeževih grošev in danes ste podobni tatu, ki vpije in kaže na druge, samo da bi se ljudje na njega ne spomnili. Ali, varate se! Taki ljudje, kot je Anton Pesek, morajo izginiti iz površja. — 10.000 K ponujate. Vemo, da so te krome nečedne, zaslužene vsled navijanja cen, vemo, da se jih drže solze sirot in vdov — ali — naj pridejo zopet nazaj ubogim v roke. **Pozivljamo Vas, položite teh 10.000 K v roke ljubljanskega župana in mu prepustite imenovanje treh mož v raziščišče, tri homo imenovali mi, ti vsi naj si izvolijo predsednika. To raziščišče naj končno veljavno sklepa. In gospod Pesek — konec bo Vaše pa. In gospod Pesek — konec bo Vaše glorio.**

— **Izplačevanje podpor nezaposlenim** bo v petek dne 17. t. m. od 2. do pol 4. popoldne na magistratu (prejšnja mestna posredovalnica za delo in stanovanja).

— **Žigosanje bankovcev do 2. februarja.** Na ukaz ministrstva za finance v Beogradu je rok za žigosanje bankovcev avstroogrške banke podaljšan do vštete 2. februarja t. l.

— **Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske** v času od 5. do 11. januarja 1919. Novorojencev 15, m. tvo-rojenec 1; umrlo je 26 oseb, in sicer 15 domačinov in 11 tujcev, za grizo 2 oseb, vsled mrtvouda 3, za različnimi boleznimi 18, za pljučnico 2 oseb, za influenco 1 tujec. Za kužno boleznijo (grizo) je obolela 1 oseba.

— **Gledališkim cenzorjem** je imenovan pisatelj Fr. S. Finžgar v Ljubljani.

— **Opozorja se gostilničarje in kavarnarje** na naredbo celokupne Narodne vlade SHS v Ljubljani glede emejtve alkoholizma (pijančevanja) razglašeno v Uradnem listu od 11. januarja 1919, št. 259. Glede večerne policijske ure ostane v veljavi oglas izdan od policijskega ravnateljstva v Ljubljani z dne 11. prosinca 1919, št. 16/2/Preds. to je, da se gostilne in restavracije morajo zapirati ob osmi uri in kavarne ob deveti uri zvečer.

— **Odborova seja društva Akademski dom** se vrši v petek, dne 17. januarja ob 7. uri 30 min. zvečer v Frančiškanski ulici št. 2. (pisarna Narodnega sveta pritiče desno.)

— **Visokošolcem, ki so prošli za študijsko podporo v vednost!** Poverjenstvo za uk in bogočastje je v prisotnosti treh zastopnikov dijaštva pregledalo prošnje visokošolcev, ki so že študirali oziroma, ki se bodo šele vpisali v ozemstva. Pri tem se je opazilo, da je velika množna prošnja ne samo slabo sestavljenih ampak tudi skrajno pomankljivo opremljenih. Ker so v takih slučajih neizogibno potrebne natančnejše informacije in ker naknadne izpopolnitve prošelj trajajo dalje časa, se je sklenilo zaenkrat ozirati se samo na one prošnje, ki so opremljene z vsemi predpisanimi prilogami. Oni prošelj, ki niso predložili letošnjega frequentacijskega izpričevala, naj to nemudoma store, ker šele potem morejo priti njihove prošnje v poštev. Rešitev prošelj, katerim manjkajo najvažnejše priloge (tubožna izpričevala, izpričevala o že napravljenih izpitihih itd.) se je odložila na poznejši čas.

— **Na naslov ljubljanskih knjigaren.** Človek bi mislil in pričakoval — saj mu niti na misel ne pride, da bi bilo mogoče drugače — da bo dobil v eni ali drugi ljubljanski knjigarni vsaj najboljša dela hrvaške literature. Toda kam! Letošnji od Katoliške do Schwentnerja in povprašuješ po knjigi, in kakor si zaslužil že pri vratih, dobiš odgovor: Nimamo, ali pa: Razprodano. V soboto se uprizori v Narodnem gledališču Vojnovičeva »Smrt majke Jugoviča«, zato sem se namenil, da dramo preje prečitam. Toda v ljubljanskih knjigarnah o tej knjigi ne duha ne sluha. Že z ozirom na to, da

igrajo v gledališču to izmed najboljših jugoslovanskih dram, bi bilo povoda dovolj, da bi se bile knjigarne naročile nekaj teh knjig, saj se je govorilo že cel mesec prej, da pride to delo na oder. Seveda, dokler mrgoli po knjigarnah vse polno raznih nemških »Familien- in Kriegsromanov«, ni prostora za resnejše knjige. **Akademik.**

— **Cercle Français** Pouk v francoščini se prične prihodajti teden s 20 t. m. P. učevali bodo realni profesorji gg. dr. Gregorin, dr. Novak in Fabjančič. Učne ure za I. tečaj so v ponedeljnik in četrtek od 6—1/28 (dr. Gregorin); II. tečaj v sredo od 6—7 (dr. Novak) in v sobotah od 6—7 zvečer (Fabjančič), in sicer v Mladiki I. nadstropje, učilnica III. b razreda. Članarina znaša na mesec 6 K, za kar sme vsak član obiskovati vse tri tečaje. Vse druge podrobnosti se bodo zveделе pred poukom.

— **Prijava zdravnikov.** Vsi na Kranjskem stalno bivajoči neaktivni zdravniki — tudi oni, ki še opravljajo aktivno službo — ki spadajo k evidenci prejšnje skupne vojske, domobranstva in črne vojske naj takoj pismeno javijo vojnemu dopolnilnemu poveljstvu in Ljubljani sledeče podatke: Ime, šaržo, čin in naredbeni list zadnjega imenovanja, polk (bolnico), kjer so bili do sedaj dodeljeni, leto nabora oziroma prebiranja, rojstno leto, rojstni kraj in okraj, pristojnost, stalno bivališče, civilni poklic, znanje jezikov, stan in število otrok.

— **Za srbsko siročad.** Narod! Deca ti umira! Plemeniti dobrotniki so nam poslali v zadnjih dneh za srbsko siročad 10.890 K 31 v ter mnogo kosov oblačil in perila. Hvala tisočera vsem darovalcem in darovalkam ter požrtvovalnim nabiralkam!

— **Privatna pisma na 2. vojno okrožje.** Stranke se opominjajo naj se ne obračajo s privatnimi pismi osebno na referente II. vojnega okrožja, ker se taka pisma ne bodo upoštevala in se nanje ne bo odgovorilo. Vloge naj se predložijo službenim putem. Ustmena pojasnila se dajejo v zato določenih urah. S tem se hoče vsako protekcijo preprečiti.

— **100 dinarjev 250 kron.** Belgrajski listi poročajo, da je izdalo finančno ministrstvo naredbo, ki določa nov kurz krone: 100 dinarjev = 250 kron.

— **Zasebni brzojavni in telefonski promet z Zagrebom.** Od 25. t. m. naprej bo dovoljen zasebni brzojavni in telefonski promet z Zagrebom. Dosedaj so bile dopuščene samo državne brzojavke in pogovori.

— **Telefonske zveze.** Zadnji sneg je telefonske naprave tako temeljito pokvaril, da bo trajalo še dobrih 14 dni predno bo vse popravljeno. Žice se po večini iz slabe snovi izza vojnega časa in izvežbanega delavstva v tej stroki je mnogo premalo. Pri popravi se bo oziralo v prvi vrsti na one zveze, ki služijo javnemu interesu.

— **Odslovlitev tujerodnega uslužbenstva pri državni železnici.** Od približno 300 nastavljenih železničarjev državne železnice jih je do danes dobilo odpustnico 241 in sicer 70 uradnikov, 108 poduradnikov in 63 iz nižjih kategorij. Mnogo nemških uslužbencev pa je zapustilo službena mesta takoj ob preobratu.

— **Odslovlitev tujerodnega uslužbenstva pri južni železnici.** Od železničarjev južne železnice je dobilo do danes odpustnico 100 uradnikov, 20 poduradnikov in 20 iz nižjih kategorij. Mnogo nemških uslužbencev pa je zapustilo službena mesta takoj ob preobratu.

— **Odslovlitev tujerodnega poštnega uslužbenstva.** Iz službenih ozirov je bilo že v novembru in decembru 1918. odpuščeno mnogo tujerodnega poštnega uslužbenstva. V novembru je bilo to posebno na naši severni meji in v občih na Štajerskem. Z današnjim dnem je bilo odpuščeno iz poštnih služb v slovenskem ozemlju države SHS v celoti 67 pragmatičnih uradnikov, 48 poštarijev in nadpoštarijev, 13 poštnih ekspedientov, 109 oficijanov in aspirantov, 19 uradnih pomožnih moči in 60 slug.

Zadnje vesti.

Pogajanja med Koroško in Slovenijo.

Gradec, 16. januarja. (Lj. k. u.) Dunajski k. u. poroča: Danes so se začela pogajanja med koroško deželno vladou in Narodno vladou SHS v Ljubljani. Deželni glavar dr. von Kaan je pozdravil navzoče in izrazil upanje, da bodo pogajanja povoljno potekla. Povabil je udeležnike, naj sklepajo o nadaljevanju in predststvu pogajanj. Baron dr. Reinlein se je zahvalil deželni glavarju v imenu koroške deželne vlade in generalnega komisarija Narodne vlade v Ljubljani Smodeja, za gostoljubnost Štajerske. Deželna vlada za Koroško in generalni komisar Narodne vlade v Ljubljani Smodej sta naprosila deželnega glavarja dr. von Kaana, naj predseduje tudi nadalje plenarnim sejam. Potem so skupno določili načrt pogajanj. Ob pol treh popoldne so začela meritorna pogajanja. O izidu se bo poročalo.

Zakaj Aleksander ne odpotuje v Pariz.

Belgrad, 16. januarja. (Lj. k. u.) Jugoslav. tisk. urad poroča: Potovanje regenta Aleksandra v Pariz je odgodeno na nedoločen čas. Jugoslovanski tiskovni urad v Belgradu doznava, da je treba iskati vzrok za odgoditev potovanja v zunanjem položaju kraljevine SHS in pred vsem v vedenju neke velesile proti kraljevini SHS. Vprašanje o uradnem priznanju zedinjenja vseh jugoslovanskih plemen v jugoslovansko državo se bo rešilo šele na mirovni konferenci. Prestolonaslednik bi bil brezdvomno tudi sedaj povsod kar najbolje sprejet, ali oficijelno samo kot regent Srbije, ne pa tudi kot regent Črnegore, Bosne in Hercegovine, Hrvatske, Slavonije, Dalmacije in Istre, ter Slovenije, Bačke, Baranje in Banata. Niti prestolonaslednik, niti vlada pa ne bi hotela, da ne bi bil oficijelni sprejem v Parizu v soglasju z dostojanstvom velikega dela naše ga narodnega ujedinjenja.

Jugoslovanska vlada za hitro organizacijo vojske.

Belgrad, 16. januarja. (Lj. k. u.) Jugoslav. tisk. urad poroča: Ministrski svet je sklenil, da se kar najhitreje izvede enotna organizacija naše armade. V zvezi s to organizacijo bodo postavljena v vseh večjih mestih vojaška poveljstva. V Ljubljano pride posebno armadno poveljništvo, ki bo imelo važno nalogo, ne samo v vraščanju obrambe naše domovine. Kot armadni poveljnik v Ljubljani bo imenovan dosedanji šef ljubljanske srbske misije general Smiljanič.

Moka za Slovenijo.

Belgrad, 16. januarja. (Lj. k. u.) Jugoslav. tisk. urad poroča: Pred nekoliko dnevi je dospel v Kotor velik parnik z več tisoč tonami ameriške moke. Minister za prehrano Jovanović je odredil, naj se od te prve ameriške pošiljave opremi 400 vagonov v Slovenijo. Ta pošiljatev za Slovenijo bo prišla najbrže preko Reke.

Čehoslovaška narodna skupščina.

Praga, 16. januarja. (Lj. k. u.) Čehosl. tisk. urad poroča: Narodna skupščina je danes nadaljevala debato o vladni izjavi. Član Siga je izvajal, da se nadaljuje revolta v germaniziranih okrajih, posebno v opavskem in v tešinskem okraju. Vlada je proti Poljakom in Nemcem po nepotrebnem liberalna. Član Brodežky (centralist) polemizira proti govoru dr. Stranskija in se zavaruje proti temu, da se zamenjujejo boljševiki s češkimi komunisti. Čehoslovaški legionarji v Rusiji začetkom niso razumeli prerojenja naroda in so delovali proti socialni revoluciji. Ako nam bo težko delo za konsolidacijo razmer v čehoslovaški republici onemogočeno, ne bo kriv narod, ampak oni, ki iščejo boljševike na Češkem s čarodejno palico. Član Markovič (Slovak) je izjavil, da je on prvi govornik, ki se je v inozemstvu bojeval za čehoslovaško državo. Govornik omenja boj proti Nemcem in žalostni položaj čehoslovaških legionarjev po brestlitovskem miru. Takrat je rekel Masaryk: »Ako se hočemo sedaj še bojevati proti germanom, moramo iti v Francijo«. Poslali smo delegacijo k boljševiškim mogotcem, da dosežemo svoboden odhod čehoslovaške vojske. Ko so pa boljševiki zahtevali razorožitev Čehoslovakov, so ti odgovorili, da se hočejo rajše pobiti. Dobil smo pri mrtvih Nemcih dokaze, da sta Viljem II. in Karol I. zahtevala izročitev Čehoslovakov. Posebno grof Mirbach je kar najodločnejše zahteval od Čičerina takojšnjo razorožitev Čehoslovakov. Čehoslovaški boljševiki so hoteli uničiti čehoslovaško armado. Zakrivili so zločin zoper narod — Seja je bila nato prekinjena. Minister za notranje stvari Svehla je

naznanil, da je ministriški predsednik dr. Kramar odpoteval v Pariz in da ga bo on zastopal. Prihodnja seja je v torek.

Nove pokrajinske vlade.

Belgrad, 16. januarja. (Kakor doznava jugoslovanski dopisni urad v Belgradu, bo v najkrajšem času imenovan za predsednika slovenske vlade avtonomne vlade v Ljubljani dr. Janko Brejc, odvetnik v Celovcu, za podpredsednika pa dr. Gregor Žrjav. Za predsednika dalmatinske vlade bo imenovan dr. Ivo Krstelj, odvetnik in član državnega veča, za predsednika bosansko-hercegovinske vlade Atanazija Šola. Za hrvatskega bana bo imenovan dr. Ivan Paleček, odvetnik v Vukovaru in član državnega veča (srbo-hrvaška koalicija). Hrvatski ban in predsedniki vlad bodo stavili ministrskemu svetu predloge glede imenovanja predsednikov avtonomnih oddelkov. Med avtonomne oddelke spadajo oddelek za notranje stvari, oddelek za poljedelstvo, oddelek za prosveto in verstvo in oddelek za pravosodstvo.

Liebknicht in Roza Luksemburška aretirana ali umorjena?

Berlin, 16. januarja. (Lj. k. u.) Kakor poročajo razni listi, se je posrečilo pozno zvečer prijati Liebknichta v stanovanju enega izmed njegovih prijateljev. Odvedli so ga v hotel »Eden«. Malo pozneje so, kakor poroča »Lokalanzeiger« privedli tudi Roza Luksemburgovo. Wolfsov urad poroča: Bajje so ustrelili Liebknichta, ko je poizkusil pobegniti. Roza Luksemburgovo so bajje med vožnjo iz Eden hotela potegnili iz voza in jo usmrtili.

Podrobnosti o Lieknechtu in Rozi Luksemburški.

Berlin, 16. januarja. (Lj. k. u.) Liebknicht in Roza Luksemburg sta bila aretirana med 9. in 10. uro. Aretacija naj bi bila le začasna odredba. Izprva so ju nameravali odvesti le v preiskovalni zapor, da bi odločili, kaj bi z njima. Oddali so ju vsakega posebej. Ko so Liebknichta preiskali in ugotovili njegovo istovetnost, so ga iz hotela odvedli k avtomobilu. Spremljujoči častnik je rekel Liebknichtu, da bo uporabil orožje, ako bi hotel Liebknicht pobegniti. Ko je stopil Liebknicht v avtomobil, ga je nekdo iz množice jako hudo udaril po glavi, tako da je jel močno krvaveti. Avtomobil se je naglo odpeljal, vendar je bil zadržan; nato so hoteli spremljujoči uradniki odvesti Liebknichta peš. Po nekaterih korakih je skočil Liebknicht nenadoma med bližnje grmове in se ni hotel ustaviti navzlic pozivom. Ustrelili so večkrat za njim. Krogla ga je zadela med ramena in vrat. Liebknicht je padel in je bil takoj mrtev. Roza Luksemburško so zaslišali med transportom. Vlada je odredila, da so odpravili tudi njo v preiskovalni zapor. Med tem so se pred hotelom zbrale velike množice in se trudna se je posrečilo, da so spravili Roza v avtomobil. Ko je avtomobil nadaljeval svojo pot, se je nenadoma ustavil, neznan mož je skočil v avtomobil in ustrelil Roza Luksemburgovo. Množica je padla po mrliču; vsa poizvedovanja po Rozi Luksemburgovi so bila do sedaj brezuspešna. Bajje so jo vrgli v Landwehrkanal.

Še vedno boji v Berlinu.

Berlin, 16. (Lj. k. u.) »Berlinerzeitung am Mittag« poroča, da so bili nocoj na ogu Charlottenstrasse jako ljuti boji med vladnimi četami in špartakisti, ki so zasedli stične točke. Ti boji so trajali skoraj dve uri, udorabljale so se težke in lahke strojnice.

Demonstracije na Portugalskem.

Barcelona, 15. januarja. (Lj. k. u.) Agence Havas poroča: Danes so bile zopet demonstracije avtonomistov. Redarstvo je za-

prlo nekaj razgrajačev. V gledališču se je občinstvo glasno zavzemalo za avtonomijo.

Vabila za prvo mirovno sejo razposlana.

Pariz, 16. (Lj. k. u.) Agence Havas poroča: Tajništvo mirovne delegacije je razposlalo danes vabila na prvo sejo mirovne konference. Zakoniti dokument je naslovljen na diplomatske zastopnike, (na veleposlanike in poslanike) v Parizu, ki jih pozivlja, naj čimprej naznanijo imena onih, ki se bojo udeležili otvoritvene seje. Posamezne delegacije bodo zbrane po abecednem redu v konferenčni sobi in sicer v prvi vrsti zastopniki velesil, Zedinjenih držav ameriških, Anglije, Francije, Italije in Japonske, potem pooblaščenca drugih držav. Ko bodo vsa odposlanstva zasedla svoja mesta, bo vstopil Poincare, bo sedel na predsedniško mesto, govoril otvoritveni govor, konstatiral, da je konferenca otvorjena in se potem umaknil. Nato bo Clemenceau kot načelnik francoske delegacije prevzel predsedstvo in bo naprosil skupščino, naj imenuje uradništvo, ki naj bo interalirano in ki naj obstoji iz predsednika in njegovega namestnika in generalnega tajništva. Potem bodo prebrali poslovni red za mirovno konferenco, izdelan po prvih ministrih in po zunanjih ministrih petih velesil, in ga enostavno ratificirali. Kakor se kaže bodo ob tem uporabljali angleški in francoski jezik.

Aprovizacija.

Nasoljene kumarce na rumene izkaznice C. Stranke z rumenimi izkaznicami ubožne akcije zaznamovane s črko C, dobe nasoljene kumarce v soboto, dne 18. t. m. in ponedeljek, dne 20. t. m. pri Mühleisnu po naslednem redu: v soboto, dne 18. t. m. od 8. do 9. štev. 1 do 250, od 9. do 10. štev. 251 do 500, od 10. do 11. štev. 501 do 750, popoldne od 2. do 3. štev. 751 do 1000, od 3. do 4. štev. 1001 do 1250, od 4. do 5. štev. 1251 do 1500. V ponedeljek, dne 20. t. m. od 8. do 9. štev. 1501 do 1750, od 9. do 10. štev. 1751 do 2000, od 10. do 11. štev. 2001 do 2250, od 2. do 3. štev. 2251 do 2500, od 3. do 4. štev. 2501 do 2750, od 4. do 5. štev. 2751 do konca. Vsaka stranka dobi pol kg na osebo, kg stane 30 vinarjev.

Prodaja liptavskega sira na ubožno akcijo. Mestna aprovizacija bo prodajala strankam z izkaznico „A“ in „B“ liptavski sir po znižanih cenah po sledečem redu: V soboto, dne 18. t. m. pridejo na vrsto stranke z črko „A“ od št. 1 do konca; v ponedeljek, dne 20. t. m. stranke s črko „B“ od št. 1 do 400 in v torek, dne 21. t. m. stranke s črko „B“ od št. 400 do 800. Vsaka stranka dobi za vsako osebo pol kg, kar stane 1.50 K.

Kislo zelje za I. okraj. Stranke I. okraja prejmejo kislo zelje na zelena nakazila za krompir v ponedeljek, dne 20. t. m. pri Jakopiču na Mirju. Določeni je tale red: od 8 do 9 štev. 1 do 200, od 9 do 10 štev. 201 do 400, od 10 do 11 štev. 401 do 600 od 2 do 3 štev. 601 do 800, od 3 do 4 štev. 801 do 1000, od 4 do 5 štev. 1001 do konca. Vsaka stranka dobi 2 kg na osebo, kg stane K 120.

Kislo zelje za II. okraj. Stranke II. okraja prejmejo kislo zelje na zelena nakazila za krompir v torek, dne 12. t. m. pri Jakopiču na Mirju. Določeni je tale red: od 8 do 9 štev. 1 do 300, od 9 do 10 štev. 301 do 600, od 10 do 11 štev. 601 do 900, od 2 do 3 štev. 901 do 1200 od 3 do 4 štev. 1201 do 1500, od 4 do 5 štev. 1501 do konca. Vsaka stranka dobi 2 kg na osebo, kg stane K 120.

Izkaznice za milo in kavino mešanico se ne bodo več tiskale in izdajale. Milo in kavina mešanica se toraj sme prodajati brez kart.

Izdajatelj in odgovorni urednik

Josip Petelan.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

— Delniška glavnic —
K 10.000.000.

Sprejema vloge na knji-
žice in tekoči račun proti
ugodnemu obrestovanju.

Ljubljanska kreditna banka
v Ljubljani.

Poslovnica razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Rezervni fond i okroglo
K 2.000.000.

Kupuje in prodaja vse vrste
vrednostnih papirjev, financira
ararične dobave in dovoluje
— aprovizacijske kredite —